

DYNAMIS MED STIL!

Manger Musikklag

Dirigent Bjørn Sagstad

Verker av Torstein Aagaard-Nilsen

Av Magnus Mulligan/kulturkompasset

Manger Musikklag regnes som et av Norges ledende brassband og har gjennom en årrekke opparbeidet seg et stort repertoar av nyskrevet musikk for brassband. Platen *Dynamis* inneholder tre større verk av Torstein Aagaard-Nilsen som skrevet det siste ti-året. Dirigent for produksjonen var anerkjente Bjørn Sagstad.

Åpningsverket **Chant** er kanskje skrevet i 2007, men tanken og inspirasjonen til Aagaard-Nilsen er minst tusen år gammel. Den transformerte olavssekvensen i oktaver i begynnelsen av verket gir en religiøs stemning som stadig ekspanderer til andre tanker og følelser.

Med mange sjikt både i rytmikk og klang som utfyller hverandre og samtidig virker kontrasterende har Aagaard-Nilsen utnyttet brassbandets homogenitet og tekniske brillens til et makeløst verk. Det oppstår riktignok noe konflikt mellom de ulike musikernes svevninger på enkelte toner i kornetter, men dette er en mindre bagatell sett i forhold til det fullstendige inntrykket. Klangbehandlingen dirigent Bjørn Sagstad foretar seg er definitivt av høy standard, og spesielt med en transparent, lysende sluttakkord jeg ønsker aldri skal ta slutt lover det godt for resten av platen.

Det tre-satsige verket **Cantigas** setter enkeltmusikere opp mot hverandre, stemme- og instrumentgrupper opp mot hverandre og virker som er komponert for kontrastenes skyld. Likevel kommer rendyrkede tutti-akkorder med jevne mellomrom som føles enda tettere enn de gjør til vanlig. Dette verket er også teknisk krevende for musikere i alle registre grunnet mange løp.

I 1. sats er jeg spesielt imponert over grovmessing som med all tydelighet spiller hurtige løp på dobbeltunge i dypt register. Det er likevel ikke å legge skjul på at dette er nyere musikk med hete dissonanser og tette akkorder som ikke er for sarte sjeler. I 2. sats gjør basstrombonist **Camilla Søderstrøm Tveit** en heftig innsats med en rå og utildekket solo med etterapinger diskret gjemt i kornetter. I 3. sats flørter Aagaard-Nilsen med andre musikkgenrer samtidig som hele satsen har et lekent og morsomt preg. Slagverk-seksjonen med **Craig Farr** i spissen leverer en solid prestasjon gjennom hele skiven, men markerer seg spesielt i denne satsen.

Dynamis er et av de største verkene skrevet for brassband av en norsk komponist. Det seks-satsige verket varer i over halvtimen og har undertittel **Missa Sophia**, visdommens messe. De første satsene tar det rolig og det er herlig å høre at brassband ikke bare handler om hvem som kommer først i mål. Først i midten av 3. sats føler man at hurtigheten i musikken drar seg opp med utblåsninger i tutti fortissimo før roen legger seg på nytt. Dissonanser og akkorder på grensen til cluster er det nok av, men fordi akkordene ligger så lenge i durata og grunnet registeret de er lagt i oppfattes det mer som et klangteppe i bakgrunnen enn bærende, tettlagte akkorder. Aagaard-Nilsen har vært raus med melodisk slagverk, noe som gjengjelder seg i den nesten meditative stemningen man settes i.

En musikkviter fortalte meg at hun oppfattet musikken til **Torstein Aagaard-Nilsen** som matematisk kalkulert og utregnet, og at hun derfor ikke oppfattet den som levende. At musikken kan oppfattet kalkulert kan jeg være enig grunnet at musikken er så presisjonsrettet, presis og gjennomtenkt. Men er det nødvendig for musikk å være levende, a la sonatestatsformens utviklingsprinsipp eller Beethovens "fra kamp til seier"? Aagaard-Nilsens musikk setter lytteren i en stemning, et rom som enten forblir lukket inntil neste sats i verket eller åpner seg med en utblåsning i bandet.

Gjennom hele platen utnytter Aagaard-Nilsen brassbandets fulle register i både desibel, rytmisk og melodisk variasjon, instrumentasjon, MHz og ikke minst klang. I siste sats av *Dynamis* kommer mange av Aagaard-Nilsens spesialiteter i klangvariasjon frem, spesielt en type arpeggio inn- og utfasing av instrumenter som gir en helt unik klang. Han viser også at han er ekspert på å komponere og notere ekko-effekter og i å komme fra et forte-parti i forgrunnen som direkte går over i et klangteppe i bakgrunnen uten å flytte bandet fysisk på scenen.

Denne utgivelsen er etter min mening et tydelig tegn på at norsk brassband-musikk er i medvind og jeg håper flere brassband i landet tør å satse på moderne, norsk musikk originalskrevet for besetningen. **Bjørn Sagstad** setter sitt preg på musikken og viser sin kompetanse og kjennskap til nyere brassbandmusikk. Denne cd-en anbefales på det sterkeste alle interesserte! www.mangermusikklag.com